

§ 68

Dnr KS 2021/641

Kulturstrategi för Melleruds kommun - Remissyttrande

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet i Melleruds kommun beslutar att kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att sammanställa de uppgifter vilka kommunstyrelseutskottets ledamöter bidragit med till ärendet under sammanträdet.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-03-07, § 52 att ge kommunchefen i uppdrag att genomföra en ny remissrunda för möjlighet till yttrande över kommunstyrelsens förslag där tidigare remissinstanser ingått samt kultur- och utbildningsnämnden likväl som kommunstyrelsens arbetsutskott.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2023-03-07, § 52.
- Kulturstrategi för Melleruds kommun 2023-2027.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande Ludwig Mossberg (M): Arbetsutskottet i Melleruds kommun beslutar att kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att sammanställa de uppgifter vilka kommunstyrelseutskottets ledamöter bidragit med till ärendet under sammanträdet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att arbetsutskottet bifaller detta.

Beslutet skickas till:

Kommunchefen

§ 33

Dnr KUN 2023/32

Remiss – förslag till kulturstrategi för Melleruds kommun 2023–2027**Kultur- och utbildningsnämndens beslut**

Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att inte lämna något remissvar.

Reservation

Lars Nilsson (S) och Dalia Al-Mansour (S) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Protokollsanteckning

Lars Nilsson och Dalia Al-Mansour lämnar följande anteckning till protokollet:

"Vi reserverar oss mot beslutet att inte lämna ett yttrande från Kultur- och utbildningsnämnden angående den föreslagna kulturstrategin för Melleruds kommun.

Vi anser att de tillägg som gjorts efter den ursprungliga versionen ska strykas. Vi gör detta på följande grunder.

- 1. Kulturstrategin ska vara ett stöd för hur kommunen ska arbeta med att utveckla kulturlivet i kommunen. Detta görs främst genom de kulturinstitutioner som räknas upp i förslaget och genom bidragsgivning. Det vidgade kulturbegrepp som förts in är i och för sig vällovt, men mycket av detta faller utanför kommunens ansvar.*
- 2. Kulturen spelar många roller, och i dokumentet nämns att kommunen ska skapa möjligheter för de invånare som sysslar med kulturutövande, erbjuda ett brett spektrum av kulturupplevelser samt använda kulturen för att locka besökare till kommunen. Givetvis kommer detta att skapa gemenskap och stolthet över platsen man bor på, men det kan knappast vara ett mål för kommunens kulturarbete att stärka medborgarandan eller "den svenska identiteten", ett begrepp som inte är definierat. Tvärtom är kulturens syfte att skapa upplevelser och bidra till både individens och samhällets utveckling.*
- 3. Givetvis ska vårdandet av vårt kulturarv ingå som en del i kommunens arbete, men det är tveksamt att kommunen ska ta på sig en särskild roll i detta. Mycket av detta sköts förtjänstfullt av våra hembygdsföreningar och andra sammanslutningar. Till exempel drivs flera museer med inriktning detta av föreningar. Om detta dessutom ska "ges en särskild ställning i Melleruds kulturpolitik" finns det klar risk för att annan kultur trängs undan och Mellerudsborna får färre möjligheter att ta del av nyskapande kultur, svensk och internationell.*
- 4. Om formuleringen ovan omsätts i praktisk handling finns det risk att de regionala bidragen till Kulturbuket på Dal och Dalslands konstmuseum minskas eller stryps helt eftersom det i avtalen kring dessa bidrag förutsätts att de båda erbjuder ett brett utbud, där även nyskapande kultur och mångkultur ingår.*
- 5. Formuleringen "I en tid präglad av ett ifrågasättande av den svenska kulturens själva existens och samhällig fragmentering" är både lögnaktig och spekulativ, och formuleringar av det slaget kan givetvis föras fram i debatter, men de hör inte hemma i ett kommunalt styrdokument."*

Sammanfattning av ärendet

Nuvarande kulturpolitiska program för Melleruds kommun som är antaget 2013 är det dokument som legat till grund för kommunens kulturella riktning.

Målet med Melleruds kommuns kulturpolitiska program är att via samarbete med initiativrika Mellerudsbor och kulturaktörer, föreningar och kommunens kulturverksamheter skapa ett brett och attraktivt utbud av kulturaktiviteter som kan bidra till en givande fritid åt alla invånare och besökare.

Beslutsunderlag

Beslut § 52, Kulturstrategi för Mellerud kommun 2023–2027 (minoritetsåterremiss)

Tjänsteskrivelse 2023-03-09, kulturstrategi

Kulturstrategi för Melleruds kommun

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Harald Ericson (M): Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att inte lämna något remissvar.

Lars Nilsson (S) och Dalia Al-Mansour: Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att lämna ett remissvar.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att bifalla Harald Ericssons förslag.

Omröstning begärs

Ordförande godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst till Harald Ericssons förslag.

Nej-röst till Lars Nilssons och Dalia Al-Mansours förslag.

Omröstningsresultat

Med 4 ja-röster för Harald Ericsons förslag och 3 nej-röster för Lars Nilssons förslag beslutar kultur- och utbildningsnämnden att bifalla Harald Ericsons förslag.

Ordinarie ledamöter	Parti	Ersättare	Parti	Ja	Nej	Avstår
Harald Ericsson	(M)			X		
Paula Törnqvist	(KD)			X		
Christer Andersson	(KIM)			X		
Ingrid Lindberg	(SD)			X		
Lars Nilsson	(S)				X	
Dalia Al-Mansour	(S)				X	
Anna Sanengen	(C)				X	
Summa				4	3	

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Kulturbruket på Dal

Remissvar

Med anledning av återremiss av Kulturstrategi för Melleruds kommun kommer här några synpunkter.

Vi ser gärna att man lägger viss vikt vid barnkonventionens artikel 13, utöver artikel 31. Eftersom hela barnkonventionen är lag.

"13. Barn har rätt till yttrandefrihet; att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter, med respekt för andra personers rättigheter.

- Barnet ska ha rätt till yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet att oberoende av territoriella gränser söka, ta emot och sprida information och tankar av alla slag, i tal, skrift eller tryck, i konstnärlig form eller genom annat uttrycksmedel som barnet väljer.*
- Utövandet av denna rätt får underkastas vissa inskränkningar men endast sådana som är föreskrivna i lag och som är nödvändiga: (a) för att respektera andra personers rättigheter eller anseende, eller, (b) för att skydda den nationella säkerheten, rättsordningens grunder (ordre public) eller folkhälsan eller den allmänna moralen."*

I Melleruds Kommuns Vision (den nuvarande) kan man läsa följande:

"Vi ger trygg välfärd till alla generationer, med särskild uppmärksamhet på det förebyggande arbetet med fokus på ungdomar och barnfamiljer."

Därför ser vi gärna att man garanterar kommunens barn och unga både möjlighet att utöva och att uppleva kultur genom en kulturgaranti. Eftersom möjlighet att utöva kultur är en viktig del av det förebyggande arbete vi bedriver på Ungdomshuset Stinsen.

I Agenda 2030 mål 10, kan man läsa följande:

"Ett jämlikt samhälle bygger på principen om allas lika rättigheter oberoende av till exempel kön, sexuell läggning, etnicitet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning och härkomst, som grund för en rättvis fördelning av resurser och såväl ekonomiskt som politiskt inflytande i samhället."

På Ungdomshuset Stinsen jobbar vi ofta med ungdomar med transnationell identitet. (Dvs ungdomar som känner sig både svenska och utländska)

Dessa punkter sammantagna gör att vi, utifrån vår profession, inte kan stå bakom att något annat än att barn och unga har en särställning i kommunens kulturstrategi.

Barn och unga i Melleruds Kommun måste få möjlighet att "odla sin egen mustasch". För att citera gitarristen Mattias "IA" Eklundh som jag själv hade förmånen att få se på en workshop/clinic på Kulturbruket som ung.

Min egen uppväxt i Melleruds kommun präglades av möjliggörande från kommunens sida. Kulturskola, speltillfällen, gymnasiets estet-linje har gett mig möjlighet att utveckla mitt eget musicerande och gett mig en god grund att stå på när jag spelat, inte bara på den lokala scenen, utan även ute i Sverige och Europa.

/Petter Olsson för Ungdomshuset Stinsen

Remissvar, mars 2023

Med anledning av återremiss av Kulturstrategi för Melleruds kommun vill jag dela med mig av några av mina erfarenheter från min tjänsteutövning som turismutvecklare/op ansvarig Dalsland Center:

Sommarmusik i Dalsland Center – ett uppskattat arrangemang med brett utbud

Under mer än tio somrar, med paus under pandemiåret 2020, har det i Dalsland Center arrangerats Sommarmusik, en konsertserie med 3-4 konserter per vecka under den turistiska högsäsongen. Både lokala och utifrån kommande artister skapar ett program som innehåller allt ifrån svenska visor och folkmusik (vad man skulle kunna benämna som "svensk kultur)", till musik med internationella rötter såsom jazz, rockabilly och klassisk musik skapad av utländska kompositörer. Utbudet, som är en fin mix av stilar som kompletterar varandra, är brett och en av anledningarna till att evenemangen uppskattas både av återkommande lokalbefolkning och turister på tillfälligt besök.

Platsvarumärke Mellerud – att skapa intern stolthet och bidra till Melleruds attraktionskraft och tillväxt

Inför arbetet med att ta fram ett platsvarumärke för Mellerud fördes ett antal medborgardialoger/workshops i vilka målgrupperna var besökare, lokalbefolkning i olika åldrar, kommunpolitiker, lokalt närings- och föreningsliv med flera. Närmare 400 röster hördes och man diskuterade bland annat vad man tyckte var bra med platsen Mellerud. I nära nog samtliga workshops angavs bland annat Melleruds rika och breda kulturutbud som en av anledningarna till att man trivs gott och känner stolthet över vår plats. En av anledningarna till att man beslutar om ett platsvarumärke är att öka attraktionskraft och tillväxt. Att göra inskränkningar i det rika kulturutbud som anses vara en så positiv del av en plats skulle kunna riskera att medföra att potentiella inflyttare väljer en annan plats att bosätta sig på.

Mot bakgrund av dessa exempel ser jag ingen anledning att göra tillägg i eller skriva om den ursprungliga kulturstrategin. Som en personlig reflektion vill jag tillägga att åsikten om att vi skulle leva i "en tid som präglas av ett utbrett ointresse för kulturpolitiska frågor, rotlöshet och ifrågasättande av den svenska kulturens själva existens och samhällslig fragmentering" stämmer inte med den bild jag har av det stora engagemang dessa frågor väcker.

Eva Nilsson-Olsson

Turismutvecklare/Op ansv Dalsland Center

Hej här kommer mina tankar ..jag har tagit ut vissa delar av kulturstrategin och sen skrivit mina synpunkter.

Hoppas det kan vara till nytta.
hälsningar Helen B

Remissvar till: Strategier för kulturen 2023 - 2027 i Melleruds kommun

"Ta på sig en särskild roll i att främja och vårda det svenska kulturarvet.

I en tid präglad av ett ifrågasättande av den svenska kulturens själva existens och samhälllig fragmentering finns ett stort värde i att uppmuntra till ökad reflektion kring kulturarvet och de delar av detta som skulle kunna anses som särskilt värdefulla eller särskilt betydelsefulla för formandet av den svenska identiteten och som vi därför vill bära med oss in i framtiden. Därför ska det svenska kulturarvet ges en särskild ställning i Melleruds kulturpolitik."

Min kommentar: Dagens kulturutbud i landet är inte ifrågasatt av varken publik eller utövare. Däremot är det vilset och oroligt för sin existens. Det beror inte på vare sig brist på kvalitet, insikt eller initiativ utan av ifrågasättande från vissa partier(och i viss mån ointresse från övrigt politiskt håll) Det enda ifrågasättandet av nuvarande kulturutbud kommer från SD själva som ser ett fantasifullt och kreativt kulturliv som hot mot deras egna värderingar. Samhället behöver ett aktivt självständigt kulturliv. Inte ett som styrs via politiska agendor.
Hela detta stycke kan därmed strykas.

"Ta på sig en särskild roll att främja läsning och språkutveckling.

Fundamenta för att tillgodogöra sig och utöva kultur är vårt gemensamma språk. Läs och språkförståelsen i landet och så även i vår kommun minskar och kulturpolitiken måste bidra för att motverka detta."

Min kommentar:

Lika viktigt som det talade och skrivna språket är för barns utveckling lika viktigt är alla andra sätt(språk) som barnen behöver kunna för att kommunicera och bli starka människor. Att satsa ensidigt på att stärka språket; det skrivna och talade är inte tillräckligt. Stärk skolan/ förskolan/fritidsaktiviteter med mycket mer satsningar på barnens medverkande i teater, dans, sång, teckning, hantverk, poesi, sagor och egna berättelser. Allt för att ge större självförtroende och språkförmåga till våra barn och unga. Anställ lokala kulturutövare i kommunen/ skolan. Lägg ansvaret/ utformningen av detta på skolorna.

"Satsa på barn och unga

Ge barn och unga rikliga möjligheter att utöva och uppleva kultur i alla dess former. Detta bidrar till en gynnsam miljö i kommunen. Ett kreativt klimat för barn och unga är en betydande tillväxtfaktor för Melleruds kommun i sin helhet."

Min kommentar:

Om och när skolan får mer resurser till en större kultursatsning behöver man tänka på att också miljön, både ute och inne, stimulerar fantasin och ökar tryggheten. Ofta något man förbiser och nöjer sig med "normaltråkig" inredning/ färgsättning. Att med färg och form, material, ljussättning och ljudnivå göra lokalerna till en upplevelse i sig stimulerar även barnen att våga vara kreativa. Även utemiljön kan förbättras och göras mer pedagogisk.

"Kulturskolan som erbjuder undervisning i instrumentalspel, sång, dans, skapande verksamhet och möjlighet att spela/sjunga i ensemble. Kulturskolan står varje år för ett stort antal offentliga

framträdanden i kommunen. Kulturskolan ansvarar för all musikundervisning i kommunens grundskolor.”

Min kommentar:

Kulturskolan behöver stärkas inte nedmonteras! Satsa inte bara på musik utan också på hantverk, och två och tredimensionella uttryck och gestaltningar.

Om ett allaktivitetshus kunde förverkligas på Torget kunde detta innebära att kulturen kunde utvecklas ännu mer och att kontakten mellan generationerna då kunde samverka och stärkas.

Udden 9 mars 2023.

Helen Backlund

Konstnär, formgivare och pedagog.

Verksam i kultursvängen i 40 år med utställningar, designuppdrag, konstnärlig forskning (Göteborgs Universitet/ HDK) projekt (UR SKOG) och undervisning på bl. a. Förskola och Högskola (HDK STENEBY) Flertal statliga stipendier och inköp. Styrelser och juryarbete. Bedömare (Statliga Kulturbryggan)

Museichef Dalslands konstmuseum 2006-2017

Med anledning av återremiss av kulturstrategi för Melleruds kommun

2023-03-16

Som folkhälsosstrateg vill jag betona att kulturen i Mellerud måste vara tvärssektoriell och tvärpolitisk och utan undantag verka främjande för alla kommunens invånare, från vaggan till gravan. Att främja allas möjlighet till kulturupplevelser och delaktighet i kulturlivet är en viktig del i arbetet för att nå det övergripande målet om en god och jämlik hälsa.

Kulturen är en viktig tillväxtfaktor ur flera aspekter, inte minst som tillväxt i hälsa. Kulturupplevelser erbjuder möjlighet till socialt deltagande och har en positiv inverkan på den psykiska hälsan, genom att öka självkänslan och ge livsmening. Forskning har dessutom visat att kulturupplevelser har både fysiologiska och psykologiska effekter. Med andra ord kan kulturen förebygga ohälsa genom att ge människor en bättre beredskap att möta sjukdomar, sociala problem och psykisk ohälsa.

Melleruds kommun är känd för ett rikt och varierande kulturutbud, där lokala kulturutövare i alla åldrar alltid getts möjlighet att visa upp sig, oavsett kulturform. Under mina år som kommuninvånare och dessutom kulturutövare, har jag sett många människor unga som gamla, blomstra och växa i att få vara delaktig i kommunens kulturliv. Melleruds kommun måste fortsätta på denna väg för att leva upp till sin vision om att ge trygg välfärd till alla generationer, med särskilt uppmärksamhet på det förebyggande arbetet med fokus på barn och unga. Arbetar vi inte i riktning mot denna vision så går vi dessutom emot Barnkonventionen, vilket vore olyckligt eftersom den numera är lag.

Förutom Barnkonventionen så talar Agenda 2030 också om vikten av att arbeta med delaktighet, inflytande, trygghet, gemenskap och principen om alla likas värde. Varken som tjänsteperson eller som privatperson kan jag stå bakom en strategi som inte ser till denna princip.

Glenn Nordling
Folkhälsosstrateg
Melleruds kommun

Ny remissrunda mars 2023

Remissvar på Kulturstrategi Melleruds kommun2023-2027

Inkommit 2023-03-09

Jag anser att de tillägg som gjorts av den styrande majoriteten (inkl SD) ska strykas eftersom de helt ändrar inriktningen på programmet samt att formuleringen om att särskilt värna om de delar av det svenska kulturarvet som bidrar till att stärka den svenska identiteten är stötande och påminner om rent fascistiska tongångar. De blir ett medel för att märka ut vilka som är "riktiga svenskar", eller som SD skriver i sitt partiprogram, tillhör den svenska nationen, och vilka som inte är det. Dessutom kan man fundera på vad som är "svensk identitet", vem ska avgöra detta?

Lars Nilsson

Remissvar på förslaget till kulturstrategi i Melleruds kommun.

Jag har getts tillfälle till att läsa förslaget om Melleruds kulturstrategi i och med att jag är ledamot i Kulturbrukets styrelse. Mitt svar är dock helt och hållet grundat i mina personliga uppfattningar och inget som Kulturbruket har del i.

Enligt det tillägg som på Sverigedemokraternas förslag ska finnas med i Melleruds kulturstrategi, ska tydligen "det svenska kulturarvet" särskilt betonas. Någon precisering finns dock inte med, så den stora frågan är, vad som avses med det luddiga begreppet. Alla, som åtminstone har rudimentära kunskaper om svensk historia, inser att "svensk kultur" genom århundradena har influerats av kontakter med andra kulturer. Det är vad som händer med kultur. Den påverkas, förändras, tar nya former. Riksantikvarieämbetets definition av kulturarv är "Kulturarv utgörs av historiska spår som tillkommit genom mänsklig aktivitet i olika tider: objekt och företeelser, men också ideer och perspektiv." För svenskt vidkommande utgörs spåren av otaliga kontakter och influenser från andra delar av världen.

Att vi t ex kallar en historisk period ,för bronsåldern beror på att vi i vår del av världen lärde oss konsten att legera koppar och tenn till det nya materialet brons. Men kunskapen kom från Orienten och spreds till vår nordliga provins under en period som präglades av resor och kontakter, som gjorde att föremål och ideer transporterades snabbt. Utan det, ingen bronsålder i Sverige. Bronset är förvisso ingen svensk uppfinning.....

Den orientaliska religionen kristendom kom till Sverige mycket genom "vikingarna" och deras handel med andra delar av Europa. Missionärer kom från t ex biskoparna i Tyskland, men även från England. Det tyska inflytandet i Sverige har f ö varit påtagligt med en stor tysk invandring under medeltiden. Städer som Stockholm, Visby och Kalmar var i lika hög grad tyska städer som svenska. Tyskarna bidrog aktivt till utformningen av det politiska systemet, till utvecklingen av städer med råd, borgmästare, till hövsk kultur och riddarideal. Även senare har tyskar präglat svensk vetenskap och kultur. Möjligen var en tiondel av alla läkare i Sverige tyskar under 1700-talet, Tessin, som ritade Stockholms slott var tysk, den tyske tonsättaren Kraus var hovkapellmästare vid Kungliga Operan, Sveriges största tekniska snille under epoken var Polhem, som var son till en tysk köpman, Sergel, den främste bildhuggaren under 1700-talet var son till ett tyskt invandrarpar. En betydande del av svenska språket består av tyska låneord från medeltiden.

När Karl IX gav Göteborg stadsprivilegier 1603 beboddes staden enbart av holländare! Fram till 1640-talet dominerades Gbg av holländare och i viss mån skottar. I Göteborgs råd satt år 1623 tio holländare, sju svenskar och en skotte. Stadsbilden i Göteborg med kanaler, hade lika gärna kunnat ligga i Amsterdam. Jakarta i Indonesien lär vara förebilden för Göteborgs stadsplan, vilket beror på att Indonesien var en del av det holländska kolonialimperiet.

Louis de Geer från Belgien emigrerade till Sverige 1627. Han byggde upp industriell verksamhet i bl a Norrköping och Finspång, och har kallats "den svenska industrins fader". För att bruken skulle fungera påbörjade han importen av de vallonska smederna, som bidrog med exklusiva kunskaper inom smide, som höjde kvaliteten på järnet. Många utländska släkter etablerade sig i Sverige som t ex De la Gardie, Douglas, Wachtmeister, Hamilton m fl.

Utan de många svedjefinnarna som också anlände på 1600-talet hade stora delar av Mellansverige sett annorlunda ut.

Det utifrån kommande kulturinflytandet kom i etapper från olika håll. Från mitten av 1700-talet dominerade det franska inflytandet, vilket kulminerade under Gustav III. Han lät tillskapa Musikakademien, Konstakademien och Vitterhetsakademien och sedermera Svenska Akademien. Mönstren hade han sett framförallt i Frankrike men också i Italien. Han beställde arkitekter, målare och musiker från de europeiska kulturmetropolerna.

Om man ser på typiska svenska traditioner, så ser man i många fall att de är en mix av utländska och svenska inslag. Julgranen, adventsstjärnan, luciafirandet har rötter i Tyskland. Julkorten började skickas i England, jultomten är en hybrid mellan det turkiska helgonet St Nicolaus och vår svenske lille sure gårdstomte. På julafton tittar vi på den amerikanska tecknade figuren Kalle Anka. Under min snart 70-åriga levnad har jag sett den anglosaxiska seden Halloween göra karriär i Sverige. Den ligger i anslutning till Alla helgons dag. De har båda samma bakgrund med katolska drag och döden som tema. Halloween är ett av otaliga exempel på traditioner som migrerar, omvandlas och får nya betydelser.

Beträffande musikkulturen är vi ju oerhört USA-influerade. Jazzen, rockmusiken, punken, discomusiken, rapen, hiphopen har inte uppstått i Sverige. ABBA skrev musik som i grunden hade rötter i anglosaxisk musikkultur. I varje svensk ort med minst 200 personer finns en pizzeria (Italien), spaghetti och köttfärssås är den av barn mest älskade maten (pastan kommer förstås från Kina), på fredagsmyset i några hundratusen svenska hem ingår numera obligatoriskt tacos (från Mexiko), chipsen görs på potatis som infördes till Sverige från Sydamerika på 1700-talet. I TV-rutan flödar engelska drama- och kriminalserier samt amerikanska deckare. Mina favoritprogram på 60-talet var Familjen Flinta och Bröderna Cartwright, båda från USA. I Mellerud råder en raggarkultur med amerikanska bilar i fokus.

Så här kan man hålla på hur länge som helst. Den "svenska" kulturen är som alla(?) förstår en mix av mångahanda influenser. Vår intressanta historia ska självklart bevaras och det råder ingen brist på institutioner, muséer mm som håller dessa minnen levande. Något hot mot dess existens finner jag inga belägg för. Ej heller ser jag något hot mot våra jultraditioner, luciafirandet pågår över hela Sverige.

När politiker börjar lägga sig i vad som ska finnas inom kulturen är man inne på en farlig väg. Någon representant för Sverigedemokraterna sa vid något tillfälle att politiken ska hållas på armlängds avstånd från kulturen. Vad vi ser är motsatsen. Sverigedemokraterna har påbörjat det kulturkrig, som har legat och tryckt hos dem i årtal. Nu har de äntligen fått sitt efterlängtade inflytande, och tvekar inte att ta den chansen. Sverige ska avliberaliseras. "Vänsterjournalister" på SVT ska få smäll på fingrarna, HBTQ-personer bör hållas kort, miljöaktivister bör förhånas (eftersom klimatkrisen ju bara är ett vänsterpåhitt), politiker ska tala om vilka böcker som är lämpliga på biblioteken, hur tavlor ska se ut osv. Det "svenska" ska återtas. Det är i grunden mycket farligt och obehagligt.

Sverigedemokraterna har otvivelaktigt satt fingret på samhällsproblem, som övriga partier av olika anledningar inte sett eller velat förtiga. Många landsortsbor känner frustration och känner sig övergivna av politiken, alltmedan servicen försämras, landsbygden avfolkas och utarmas. När då ett populistparti levererar enkla lösningar på komplicerade problem, så har de kunnat sno åt sig en stor andel av rösterna. Man spelar på rädsla och otrygghet. Sverige är inte sig likt längre, och invandringen anges som orsaken. Att spela på känslor om ett förlorat land som ska återtas, vinner röster. Tankegångarna är mycket grumliga och odefinierbara. Vilket är det Sverige vi ska återvända till? Vilka seder och bruk eller kulturyttringar ska premieras? I hela mitt vuxna liv har jag varit verksam inom kultursektorn i Melleruds, Dals Eds och mest Bengtsfors kommun. Framförallt inom musiklivet. Jag

kan inte minnas att jag någonsin sett någon av dessa "kulturmäniskor" som värnar vårt "svenska kulturarv" på något arrangemang.

Att reflektera över vårt kulturarv och vad som genom historien format Sverige är absolut en god sak. Att öka kunskaper och förståelse kan aldrig vara fel. Inte minst i en tid när "alternativa fakta" för en skrämmande stor del av befolkningen är lika trovärdiga som vetenskapligt grundade sanningar. Men att idag avgöra vilka delar av kulturarvet som "är särskilt värdefulla eller särskilt betydelsefulla för formandet av den svenska identiteten, och som vi därför vill bära med oss in i framtiden" är ju helt orimligt. Vem ska avgöra detta? Politikerna (alltså Sd)? Ska vi ha omröstningar? Kommer arvet från tyskarna vara värdefullt, medan vi väljer bort vallonerna? Ska Kalle Anka få företräde före julbocken i julfirandet? Inte helt orimligt eftersom Kalle Anka förmodligen har betydligt större inflytande på vår svenska identitet än julbocken.... Vi ska enligt förslaget gallra ut delar av vår historia som opassande, medan andra ska lyftas och föras med in i framtiden. Politiker ska alltså bestämma vilka kulturyttringar som bör utgöra vår identitet. Det är ofattbart korkat. Och det är för mig lika korkat som att censurera Astrid Lindgrens böcker för att Pippis pappa var "negerkung". Förklara istället för ungarna att så skrev man på 40-talet, men nu tänker vi annorlunda. Att revidera historien för aldrig något gott med sig.

Att Sverigedemokraterna nu visar sitt rätta ansikte är ingenting att förvånas över. De är i grunden ett klassiskt högnationalistiskt parti, och vi känner utmärkt väl till partiets rötter. Nu har de äntligen fått det gyllene tillfället att omskapa Sverige och rensa ut för dem olämpliga delar av samhället. Om de skenande och skandalösa ekonomiska orättvisorna i landet har de däremot ingenting att säga. Det handlar för dem om en kulturkamp och om att förneka att vi står mitt i en ekologisk och klimatmässig kris, som kommer att få följder vi inte ens kan föreställa oss.

Att övriga partier på den borgerliga sidan ställer upp på spektaklet är beklämmande. Så för er heders skull, gå inte med på detta! Några rader i en liten kommuns kulturstrategi kan förefalla oskyldigt och bagatellartat. Men det har betydelse. Om ni anser att kultur ska få leva sitt eget liv i frihet, få utmana, få ställa frågor, få vara obekvämt och stötande, subversiv, nostalgisk, framåtblickande, så säg nej till tillägget i kulturplanen. Jag fruktar annars att framtidens dom över er undfallenhet och aningslöshet kommer att bli hård.

Roger Karlsson

Yttrande över kommunstyrelsens förslag: "Kulturstrategi Melleruds kommun 2023-2027"

"Kulturen har en betydande roll i vårt samhälle. Den är grundläggande för vår identitet. Kulturen omfattar allt vad vi ser, hör, rör vid, smakar eller doftar. Kulturen finns överallt, från musik till den visuella världen. Den är ett naturligt sätt att kommunicera. Konstens och kulturens röst är människans röst."

- Definition av kultur enligt Nationalmuseum, Sveriges konst- och designmuseum som grundades 1792 vilket gör det till ett av Europas äldsta konstmuseer

"Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling."

- Ur de nationella kulturpolitiska målen

Inledningsvis

Vi, Linnéa Falk Renholm och Sofia Petrén (i egenskap av privatpersoner), har varit engagerade i framtagningen av Melleruds nya kulturstrategi, i form av att vi varit på mötet "Var med och bygg vidare på kulturen i Mellerud" (23 maj 2022, inbjudan från Melleruds kulturenhet tillsammans med Mötesplats Steneby). Fram tills att vi fick ta del av den första versionen av kulturstrategin kändes processen tydlig, inkluderande och demokratisk - en representativ bild av det vi upplevde på mötet och diskuterade då.

När den andra versionen inkom (9 mars 2023) kände vi inte igen oss längre. Vi undrade vad som hänt och hur det gått till. Vi saknade info om vem som gjort dessa tillägg och förändringar. Har visst innehåll försvunnit? Varför? Vi ställde oss mycket frågande och när vi läst strategin i detalj blev det tydligt att vi måste yttra oss. Vi anser att kommunens förslag på kulturstrategi har förändrats så pass mycket, att det den inte kan antas utan ytterligare bearbetning och förankring.

Vad är det vi reagerar på?

1. Slutet av processen (med förändringar och tillägg) som vi upplever oklar, otransparent och odemokratisk. Hur har det gått till? Vem har skrivit vad? Och på vilka grunder?
2. Detaljer som gör dokumentet otydligt och svårt att efterfölja i praktiken. Bärande formuleringar har dessutom tagits bort. Det har tillkommit påståenden som känns subjektiva och ogrundade, som saknar källhänvisning och förankring.
3. Strategin har blivit mer detaljerad på ställen där strategin inte ska vara just det, enligt citat från kulturstrategin: "Avsikten är inte att beskriva varje kulturverksamhet separat, inte heller att alltför detaljerat beskriva vad som ska göras i framtiden".

Detaljerade kommentarer kring innehållet i det senaste förslaget

Följande två stycken har tagits bort i det nya förslaget. Vi anser att de bör läggas till igen.

Kommunens roll

Inför utarbetande av strategin har en bred dialog genomförts med politiken, föreningslivet och civilsamhället. Melleruds kommun spelar i huvudsak tre roller för kulturlivet. Kommunen förväntas:

Slutord

Kopplat till kommunens vision är denna kulturstrategi viktig som styrning för att genomföra vårt välfärdsuppdrag. Kulturen i alla dess former är det kitt som skapar mervärde i allt vårt arbete i kommunen och i vår dialog med kommuninvånare. Strategin vilar på nationella, regionala och lokala styrdokument samt markerar kommunens särskilda ansvar för de dagliga kulturella samspel som krävs för genomförandet. Vi ser förväntansfullt fram emot denna strategis effekter för kommunens fortsatta utveckling.

Karl-Olof Petersson, Kommunchef

Morgan E Andersson, Kommunstyrelsens ordförande

Angående tilläggen av strategier

Den första versionen av förslaget hade fyra övergripande och styrande strategier för 2023-2027 i Melleruds Kommun. Den nya versionen har sju, där de tre nya inte lätt kan kopplas till regionala och nationella kulturmål - samt är svåra att förstå. De känns därför mer omotiverade och dessutom för luddiga för att använda. Utöver detta ligger dessa tillägg först. Detta indikerar att de är viktigast, vilket känns märkligt

när de tidigare målen är tydligt förankrade i processarbetet. **Med detta som grund anser vi att de tre nya förslagen på styrande strategier ska tas bort helt och hållet.**

Blå citat är hämtade direkt från det senaste förslaget:

“Kulturperspektiv

Den svenska kulturen, där vårt gemensamma arv, språk, traditioner och en stor mångfald av yttringar ingår, binder samman det svenska samhället. Allt från konst, litteratur, spel och film till traditioner, seder och bruk, språk och kunskap om Sveriges historia inverkar på vår förmåga att förstå och kommunicera med varandra. Kulturbegreppet i stort skulle kunna liknas vid språk, det vill säga att kulturen kan låna uttryck från andra kulturer, uttryck kan tillkomma eller försvinna. En särskilt viktig roll har kultur som tillväxtfaktor för ett starkt socialt kapital. Kulturpolitikens syfte ska vara att stärka medborgarandan och skapa gemenskap. Det finns generellt ett starkt behov av en breddad och fördjupad diskussion kring ämnen som kultur, historia och identitet. ”

Kommentarer/frågor från oss:

Det är en jättebra idé att beskriva kommunens perspektiv på kulturen. Men det är ganska svårt att tolka vad detta stycke egentligen betyder och vill säga. Dessutom verkar det bygga på en mängd antaganden vars källa är väldigt oklara. Man får därför känslan att texten bygger på subjektiva åsikter. Är detta en genomarbetad gemensam slutsats som kommunen kommit fram till genom en demokratisk insamling av åsikter?

“Kulturpolitikens syfte ska vara att stärka medborgarandan och skapa gemenskap.” Vem säger att kulturpolitiken ska göra detta? Vad har medborgaranda med kultur att göra?

Detta rimmar dåligt med hela kulturstrategins inledning (som funnits med från första versionen): “Kulturens värden bygger attraktiva samhällen, gemenskap, företag, innovationer och god hälsa – **men det är inte därför den finns**. Den finns för att vidga vart inre och påminna oss människor om att vi är en del i en större rörelse av rum och tid där vi hela tiden utvecklas”. Med detta sagt: Varför ska kulturpolitiken fokusera på att stärka medborgarandan?

“Det finns generellt ett starkt behov av en breddad och fördjupad diskussion kring ämnen som kultur, historia och identitet.”

Var finns det starka behovet som omnämns? Vem har uttryckt det? Hur ska det appliceras på kulturarbetarnas arbete?

"Ta på sig en särskild roll i att främja och vårda det svenska kulturarvet.

I en tid präglad av ett ifragasättande av den svenska kulturens själva existens och samhällelig fragmentering finns ett stort värde i att uppmuntra till ökad reflektion kring kulturarvet och de delar av detta som skulle kunna anses som särskilt värdefulla eller särskilt betydelsefulla för forandret av den svenska identiteten och som vi därför vill bära med oss in i framtiden. Därför ska det svenska kulturarvet ges en särskild ställning i Melleruds kulturpolitik."

Kommentarer/frågor från oss:

"I en tid präglad av ett ifragasättande av den svenska kulturens själva existens och samhällelig fragmentering" Vilken källa säger att detta är fakta? Att grunda en hel kulturstrategi på subjektiva åsikter och/eller påståenden som saknar källhänvisning eller mer utförlig beskrivning är mycket problematiskt. Om man lägger till fokusområden i en lokal kulturstrategi, måste dessa vara välgrundade och förankrade i fakta och en bred representation.

"[...] forandret av den svenska identiteten och som vi därför vill bära med oss in i framtiden." Det är också värt att ifrågasätta användandet av ordet "vi" i en kommunal kulturstrategi. Vem/vilka är detta "vi" som vill bära med sig den så kallade svenska identiteten in i framtiden? Ska en identitet bäras med måste det framgå vilken identitet det är. Det blir väldigt svårt att efterfölja en strategi om man inte vet vad som menas varken med själva identiten, traditionerna, sederna eller bruken - och om man väntas följa dem fortsatt framåt eller hur det är tänkt att de ska bevaras.

"[...] Därför ska det svenska kulturarvet ges en särskild ställning i Melleruds kulturpolitik."

Naturligtvis ska det befintliga (och väldigt breda) kulturarvet fortsätta vårdas och bevaras. Men eftersom argumenten i detta stycke är otydliga och till synes ogrundade, så behöver inte det svenska kulturarvet ges en särskild ställning i just Melleruds kulturstrategi.

"Bidra till att uppfylla intentionerna i konventionen om tryggheten av det immateriella kulturarvet.

Inte minst viktigt är det immateriella kulturarvet, traditioner, seder och bruk, som har överförts mellan generationer. Till exempel olika former av hantverk, ritualer, musik och berättelser."

Kommentarer/frågor från oss:

Vilken konvention åsyftas här? Den finns inte i listan över de internationella, nationella, regionala och kommunala styrande underlag som förslaget till kulturstrategin vilar på. Detta tillägg är såpass svårt att tolka och förstå, att det inte bör finnas med som en strategi i kulturstrategin.

"Ta på sig en särskild roll att främja läsning och språkutveckling.

Fundamenta för att tillgodogöra sig och utöva kultur är vårt gemensamma språk. Läs och språkförståelsen i landet och så även i vår kommun minskar och kulturpolitiken måste bidra för att motverka detta."

Kommentarer/frågor från oss:

Kulturen i sig är ett språk, som dessutom går över det talade språkets gränser, vilket också är värt att betona. Men även läs- och språkförståelsen är givetvis en viktig kommunikationsväg för oss alla. Att främja den är mycket positivt. Men vad är anledningen till att detta tillägg ska göras i kulturstrategin? Det känns problematiskt att påstå att "kulturpolitiken **måste** bidra" då kulturstrategin "ska vara ett stöd för den fortsatta utvecklingen" samt "inte heller att alltför detaljerat beskriva vad som ska göras i framtiden".

Är minskad läs- och språkförståelse så pass stora problem, såväl nationellt som lokalt i Mellerud, att en av de bärande strategierna i kommunens kulturstrategi ska ägnas åt detta? Var finns underlag för det?

De nationella kulturpolitiska målen

De nationella kulturpolitiska målen beslutades av riksdagen 2009. Målen ska styra den statliga kulturpolitiken men ska även kunna vägleda kulturpolitiken i kommuner och regioner.

För att uppnå Sveriges kulturpolitiska mål ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur."

Källor:

<https://www.kulturradet.se/om-oss/sa-arbetar-vi/>

<https://www.kulturradet.se/om-oss/sa-arbetar-vi/kulturpolitiska-mal/>

Avslutningsvis

Kulturen ska grundas i demokrati och yttrandefrihet, den ska formas av och främja samhällets utveckling samt gynna mångfald och förnyelse. Den ska också bidra till internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan (enligt de nationella kulturpolitiska målen)

Vi anser att kulturen ska vara fri och inkluderande. På så sätt kan den nyttjas av alla och nya möten, utveckling och förnyelse kan ske. Det svenska kulturarvet är en viktig del av Sveriges historia - men framtiden kommer att ge en ny historia. Framtiden är oskriven och ska präglas just av alla de möjligheter en fri kultur ger. Med det sagt ska politiken inte ändra innehållet i en kulturstrategi på eget bevåg. Kulturverksamheten i en kommun behöver ramar och riktning, men en strategi ska inte riskera att begränsa eller hindra upplevelser och utövande av kultur.

Det finns fler detaljer i denna kulturstrategi, i synnerhet i de nya tilläggen, som vi skulle vilja belysa, diskutera och problematisera, men det blir för omfattande för detta yttrande. Dessutom är sju dagars svarstid alldeles för kort tid för att hinna gå igenom så omfattande förändringar i ett så gediget och viktigt dokument som kommunens övergripande kulturstrategi. Särskilt när ändringarna inte är tydligt utmarkerade. Det hade förtjänat mer tid för eftertanke, reflektion och diskussion.

Vänligen,

Linnéa Falk Renholm
Sofia Petrén

Dals Rostock, 16 mars 2023

Remissvar på kulturstrategin från Socialdemokraterna i Mellerud

Till KSAU 21 Mars

Vi anser att de tillägg som gjorts efter den ursprungliga versionen ska strykas. Vi gör detta på följande grunder.

1. Kulturstrategin ska vara ett stöd för hur kommunen ska arbeta med att utveckla kulturlivet i kommunen. Detta görs främst genom de kulturinstitutioner som räknas upp i förslaget och genom bidragsgivning. Det vidgade kulturbegrepp som förts in är i och för sig vällovt, men mycket av detta faller utanför kommunens ansvar.
2. Kulturen spelar många roller, och i dokumentet nämns att kommunen ska skapa möjligheter för de invånare som sysslar med kulturutövande, erbjuda ett brett spektrum av kulturupplevelser samt använda kulturen för att locka besökare till kommunen. Givetvis kommer detta att skapa gemenskap och stolthet över platsen man bor på, men det kan knappast vara ett mål för kommunens kulturarbete att stärka medborgarandan eller "den svenska identiteten", ett begrepp som inte är definierat. Tvärtom är kulturens syfte att skapa upplevelser och bidra till både individens och samhällets utveckling.
3. Givetvis ska vårdandet av vårt kulturarv ingå som en del i kommunens arbete, men det är tveksamt att kommunen ska ta på sig en särskild roll i detta. Mycket av detta sköts förtjänstfullt av våra hembygdsföreningar och andra sammanslutningar. Till exempel drivs flera museer med denna inriktning av föreningar. Om detta dessutom ska "ges en särskild ställning i Melleruds kulturpolitik" finns det klar risk för att annan kultur trängs undan och Mellerudsborna får färre möjligheter att ta del av nyskapande kultur, svensk och internationell.
4. Om formuleringen ovan omsätts i praktisk handling finns det risk att de regionala bidragen till Kulturbruket på Dal och Dalslands konstmuseum minskas eller stryps helt eftersom det i avtalen kring dessa bidrag förutsätts att de båda erbjuder ett brett utbud, där även nyskapande kultur och mångkultur ingår.
5. Formuleringen "I en tid präglad av ett ifrågasättande av den svenska kulturens själva existens och samhällelig fragmentering" är både lögnaktig och spekulativ, och formuleringar av det slaget kan givetvis föras fram i debatter, men de hör inte hemma i ett kommunalt styrdokument.

Socialdemokraterna

Michael Melby

KS-AU 21 mars

Avseende ärende 13 Kulturstrategi för Melleruds kommun-remissyttrande

**Tilläggsyrkande avseende utformning av
Kulturstrategin för Melleruds kommun 2023-2027**

Kulturstrategin bör avspegla den lokala situationen i Melleruds kommun och utformas därefter.

Se denna bilaga med införda förändringar som markerats (grön/gult)

Förutom det lokal perspektivet dessutom:

> att stödja, förenkla för samverkan, se sid 5

> Meröppet bibliotek, se sid 7

> öka tillgängligheten för personer med olika typer av funktionshinder, se sid 7

Kulturstrategi för Melleruds kommun 2023–2027

Antagen av kommunfullmäktige
den xx xxxxx xxxx, § xxx.

Förslag ifrån Centerpartiet i Mellerud, remissrunda 2
Den LOKALA beskrivningen ska vara i fokus.

Kommunstyrelseförvaltningen

Besöksadress: Storgatan 13, 464 80 Mellerud **Telefon:** 0530-180 00 **E-post:** kommunen@mellerud.se

Bankgiro: 5502-2776 **Organisationsnummer:** 212000-1488 **Webbplats:** www.mellerud.se

”Kulturens värden bygger attraktiva samhällen, gemenskap, företag, innovationer och god hälsa – men det är inte därför den finns. Den finns för att vidga vårt inre och påminna oss människor om att vi är en del i en större rörelse av rum och tid där vi hela tiden utvecklas”.

Ovan är citat från förordet till Västra Götalandsregionens kulturplan 2020–2023.

Inledning

Denna strategi ska vara ett stöd för den fortsatta utvecklingen av **det lokala** kulturlivet i Mellerud oavsett form eller verksamhet så länge det bygger på demokratiska principer. Avsikten är inte att beskriva varje kulturverksamhet separat, inte heller att alltför detaljerat beskriva vad som ska göras i framtiden. I stället anges några strategier för utveckling, samt vilken roll kommunen har i utvecklingen. Strategin är en bearbetning av det kulturpolitiska program som antogs av kommunfullmäktige år 2013. I bearbetningen har hänsyn tagits till det som har hänt i kommunen sedan dess. Denna nya version har också anpassats till den kulturstrategi Västra Götalandsregionen antog år 2020. Bearbetningen har gjorts av en grupp bestående av enhetschefen för KulturMellerud och samordnaren för Kulturbruket på Dal. Under arbetets gång har flera aktörer inom kulturlivet getts möjlighet att lämna synpunkter och förslaget till ny strategi har varit ute på en bred remiss.

Kulturperspektiv

Den svenska kulturen, där vårt gemensamma arv, språk, traditioner och en stor mångfald av yttringar ingår, binder samman det svenska samhället. Allt från konst, litteratur, spel och film till traditioner, seder och bruk, språk och kunskap om Sveriges historia inverkar på vår förmåga att förstå och kommunicera med varandra. Kulturbegreppet i stort skulle kunna liknas vid språk, det vill säga att kulturen kan låna uttryck från andra kulturer, uttryck kan tillkomma eller försvinna.

Kulturen har en viktig roll som tillväxtfaktor och för att bidra till engagemang i samhället på det lokala planet. Strategin ska därför vara framåtsyftande. Den lokala kulturen i Melleruds kommun ska bidra till att stärka alla kommunens medborgare, skapa gemenskap men också ge utrymme, en möjlighet för en dialog kring kontroversiella frågor.

I linje med övergripande nationella och regionala dokument är kommunens perspektiv också att

- Kultur har i sig självt ett egenvärde men spelar även en viktig roll för utvecklingen av andra områden exempelvis hälsa, utbildning, näringsliv samt besöksnäring.
- En viktig del av kommunens identitet är betydelsen av kulturella fundament och mötespunkter.
- Kulturen ger röst åt nya idéer och skapar förutsättningar att förstå andras synpunkter och åsikter.
- Kultur är genom yttrande - och åsiktsfrihet en viktig beståndsdel i samhällets demokratiska processer.
- Kulturen är en kreativ näring och spelar roll för samhällets tillväxt.
- Kultur har betydelse för människors livskvalité.

Vision Mellerud

Mellerud - en attraktiv och drivande kommun i framkant av utvecklingen. Vi står för företagsamhet, delaktighet och omtanke om varandra. Vi ger trygg välfärd till alla generationer, med särskild uppmärksamhet på det förebyggande arbetet med fokus på ungdomar och barnfamiljer.

Övergripande kulturinriktning

Melleruds kommun är en attraktiv kommun där människors kreativitet främjas, uppskattas och ges möjlighet att växa. Vi värnar och står upp för kulturens värde genom att ge förutsättningar för gemenskap, god hälsa och delaktighet. Kulturen är en av flera byggstenar i kommunens framtidsbygge och tillväxt.

Den nya kulturstrategin 2023–2027

Den nya strategin ska konkretisera den aktuella visionen för kommunen avseende kulturen. Strategin ska ge ledning och peka ut handlingsriktning.

Den skall vara ett stöd för den fortsatta utvecklingen av kulturlivet i Mellerud oavsett form eller verksamhet. Avsikten är inte att beskriva varje kulturverksamhet separat, inte heller att alltför detaljerat beskriva vad som ska göras i framtiden. Syftet är att ange ett antal strategier för kulturen och dess utveckling, samt vilken roll kommunen ska ta.

Strategin bygger bland annat på internationella, nationella, regionala och kommunala styrande underlag

- FN:s konvention om barnets rättigheter artikel 31, FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna
- Agenda 2030 – Globala hållbarhetsmål antagen av FN 2015
- De nationella kulturpolitiska målen som beslutades av riksdagen 2009
- Kulturstrategi Västra Götaland - och regional kulturplan 2020 – 2023
- Vision för Melleruds kommun
- Kommunfullmäktiges övergripande mål
- Bibliotekslagen (2013:801)
- Museilagen (2017:563)

Kommunens roll

Melleruds kommun spelar i huvudsak tre roller för kulturlivet.

Möjliggöra/stödja

- Lokaler till kulturlivets förfogande. Bland annat är kommunen ägare till Melleruds båda biografier och de digitala projektorerna i dem. Verksamheten drivs av föreningar.

- Utrustning uthyres av kommunen som föreningar/privatpersoner får använda vid evenemang
- Föreningsstöd
- Verksamhetsstöd
- Arrangörsstöd
- "Snabb slant" - stöd vid enstaka evenemang
- * administrativt stöd eller underlätta för samverkan/samordning/effektivisering

Utöva/arrangera

- Stimulera ungas deltagande/arrangörskap
- Vara aktiv som arrangör och utövare

Aktivt samverka

Kommunen är huvudansvarig för en mötesarena i form av ett kulturråd som samverkar genom att:

- Lära känna arrangörer/kulturutövare och deras olika förutsättningar/drivkrafter samt bekräfta deras verksamhet
- Skapa forum där arrangörer/kulturutövare får möjlighet att mötas och samplanera
- Söka upp arrangörer/kulturutövare för att bredda utbud och samverkan

I alla rollerna ska kommunen sträva efter flexibilitet och hålla armlängds avstånd till det fria kulturlivet.

Strategier för kulturen 2023 - 2027 i Melleruds kommun

Utvärdering inför en ny strategi

Innan en ny kulturstrategi antas finns det anledning att reflektera och beskriva nuvarande situation på det lokala området. Melleruds kommun är välrenommerat för ett omfattande och differentierat kulturellt utbud som även lockar externa intressenter till området. Ser man till publikintresset för lokala arrangemang om Sveriges historia eller folktraditioner finns det ett genuint engagemang som kan fortsätta att förädlas under nästa period. Kulturperspektiv och dialog ska inte bara spegla det lokala utan även regionalt-, nationellt- och globalt perspektiv för att skapa bättre förståelse till helheten för alla inlevandare och emellan dem.

Hittills har kommunens kulturarbetare samt allmänhet skapat det genom ett målmedvetet- eller ideellt arbete adderat med ett externt och varierande utbud av aktörer för en differentierad kulturell "scen". En fungerande verksamhet som bör stötta fortsättningsvis.

Att uppmuntra till tidig språkutveckling, framförallt hos yngre barn men även vuxna, sker genom träffpunkter, att träna skrivning och läsning och att möjliggöra för flerspråkighet. Att kunna flera språk gynnar inlärning liksom musicerande. Kommunen följer upp utvecklingen och gör vid behov insatser redan idag för att minst motsvara nationella kunskapsnivåer.

Framtid

Satsa på barn och unga

Ge barn och unga rikliga möjligheter att utöva och uppleva kultur i alla dess former. Detta bidrar till en gynnsam miljö i kommunen. Ett kreativt klimat för barn och unga är en betydande tillväxtfaktor för Melleruds kommun i sin helhet.

Samverka inom kommunen, interkommunalt, regionalt och internationellt

Det gäller samverkan mellan kommunen, kulturutövare av olika slag, arrangörer som till exempel bygdegårdarna, det fristående kulturlivet, näringslivet samt närliggande högskolor. Samverkan ska ske inom kommunen, Dalsland, Fyrbodalen och regionen, samt internationellt, exempelvis med våra vänorter. Kommunen ska aktivt arbeta för att kommunikation och samverkan blir av.

Ett kulturråd, bestående av representanter för det fria kulturlivet, näringslivet och kommunen ska bildas för att säkerställa samverkanstrategin. Kommunens Kultur- och Utbildningsnämnd ansvarar för bildande och genomförande av kulturrådets arbete.

Synliggöra kommunens historia

Kommunens historia ska synliggöras och användas som en resurs i form av byggnader, miljöer, traditioner och berättelser för att skapa attraktivitet, identitet och en god livsmiljö. Ansvaret vilar på samtliga förvaltningar i kommunen.

Stimulera återkommande arrangemang i kommunen

De regelbundet återkommande arrangemangen ska fortsatt utvecklas och utökas. De ska tjäna som inspirationskälla för kulturutövare och kulturkonsumenter i kommunen, likväl som medel för att locka besökare utifrån och på så sätt vara en del i den externa marknadsföringen av kommunen. Arrangemang och stöd till arrangemang ska fördelas geografiskt i kommunen genom bland annat lokala utvecklingsprojekt.

Kommunens ansvar för kulturinstitutioner

Biblioteket som ger kommuninvånare och besökare tillgång till referensservice, litteratur, tidningar, tidskrifter och film både fysiskt och digitalt. Bibliotekets utbud är, beroende på mediaslag, tillgängligt på plats i biblioteket, via hemlån eller helt digitalt. Meröppet* bibliotek bör prioriteras för att öka tillgängligheten. Biblioteket ansvarar för den kommunala utställningsverksamheten samt viss programverksamhet. Tillsammans med kommunarkivarien ansvarar biblioteket för kommunens konstsamling. Biblioteket har också en viktig funktion som offentligt rum, mötesplats och studieplats där tillgång ges till datorer och surfplattor mm.

*Meröppet= Det innebär att du kan besöka biblioteket, även när det inte är personal på plats.

Kulturskolan som erbjuder undervisning i instrumentalspel, sång, dans, skapande verksamhet och möjlighet att spela/sjunga i ensemble. Kulturskolan står varje år för ett stort antal offentliga framträdanden i kommunen. Kulturskolan ansvarar för all musikundervisning i kommunens grundskolor.

Kulturbruket på Dal som är ett självförvaltningsorgan, inom Kultur- och utbildningsnämndens ansvarsområde, med egen styrelse vilken är ansvarig för programverksamheten. Kulturbruket på Dal är en kulturscen för hela Dalsland. Genom att marknadsföra arrangemang, i egen regi bedriva programverksamhet och att hyra ut salongen för externa arrangörer, är Kulturbruket på Dal en möjliggörare av kultur för, med och till alla.

Kulturskolan tillsammans med övrigt kulturutbud ska eftersträva att tillgängliggöra och öka mervärdet inom det sociala området för personer med olika typer av funktionshinder.

Ungdomshuset Stinsen som är ett ungdomshus och en fritidsgård där verksamhet skapas av, med och för ungdomar i Melleruds kommun. Målgruppen är ungdomar från 12 år och uppåt. Stinsen vill vara en plats där du som ung själv kan påverka och göra aktiviteter, arrangemang och starta eller medverka i olika verksamheter. Alla arrangemang är självklart 100% alkohol- och drogfria.

Dalsland Center som tillsammans med akvedukten i Håverud är Dalslands största besökscentrum under maj-september. En stor del av besökarna är utländska gäster. Verksamheten innefattar bland annat turistinformation, utställningar och konserter. Även mässor och konferenser anordnas.

Dalslands konstmuseum är en stiftelse. Konstmuseets chef ansvarar för verksamhetsmål och strategier. Dalslands konstmuseum ska vara en spännande, nytänkande kulturell mötesplats och konstarena. Ledordet i museets verksamhet ska vara: konstnärlig mångfald och spetskompetens med attraktionskraft för en bred publik.

Fotografer

Bild 1: Katarina Kjörling

Bild 2, 4, 7: Karolina Hultman Wessman

Bild 3, 6: Filip Björndahl

Bild 5: Antoni Shkraba

Bild 8: Martin Gustavsson

Kommunstyrelsen

Kulturstrategi för Melleruds kommun 2023-2027

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta *Kulturstrategi för Melleruds kommun 2023-2027* enligt majoriteten med samarbetspartiets förslag.

Sammanfattning av ärendet

Debatten som är sprungen ur den remissrunda som genomförts med anledning av Kommunfullmäktiges beslut 2023-02-22 kring Melleruds kommuns kulturstrategi berör många perspektiv och förslag. Från remissinstanserna riktas kritik gentemot vissa tillägg som anses problematiska och det föreslås att de bör strykas.

En övergripande enighet verkar finnas kring vikten av att stärka det lokala kulturlivet och att uppmärksamma barn och ungas rättigheter och delaktighet i kultur.

Remissinstanserna menar att en mer inkluderande kulturstrategi kan skapas genom att kommunen justerar vad som av många av de tillfrågade anses utgöra kontroversiella formuleringar. Vidare önskar man att en mer tydlig betoning läggs gentemot att kulturstrategin ska syfta till att främja kulturupplevelser och följa regionala och nationella kultur mål.

Önskemål förs fram för investeringsprioriteringar där kulturinstitutioner och bidragsgivning samt stöd för lokala initiativ menas borde uppmuntras.

Remissinstanserna betonar avslutningsvis vikten av lyhördhet gentemot invånarnas synpunkter och att inkludera dem i utformningen av kulturstrategin.

Kommunstyrelseförvaltningen har vidare rådgjort med Ann-Sofi Agnevik, förbundsjurist hos Sveriges kommuner och regioner, för att undersöka och säkerställa att Kommunstyrelsens föreslagna kulturstrategi inte innehåller något som kan betraktas innebära ett brott gentemot Sveriges grundlag, regeringsform eller annan lagstiftning.

Ann-Sofi Agnevik hos SKR beskrev under konsultationen hur förslaget i sig inte kan anses bryta gentemot någon lagstiftning då strategins innehåll är för oprecist definierat för att kunna anses vara olaglig samtidigt som hon valde att betona hur det blir kritiskt utifrån ett juridiskt perspektiv att granska hur strategin vid dess

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

tillämpning tar sig uttryck för att säkerställa att beslut som i ett senare skede eventuellt tar sin utgångspunkt från Kulturstrategin inte klassas som olagliga.

Bakgrund

Nuvarande kulturpolitiska program för Melleruds kommun som är antaget 2013 är det dokument som legat till grund för kommunens nuvarande kulturella riktning.

Målet med Melleruds kommuns kulturpolitiska program är att via samarbete med initiativrika Mellerudsbor och kulturaktörer, föreningar och kommunens kulturverksamheter skapa ett brett och attraktivt utbud av kulturaktiviteter som kan bidra till en givande fritid åt alla invånare och besökare.

Det finns nu ett behov att se över och revidera programmet utifrån hur samhällslivet har utvecklats under det senaste decenniet.

Arbetsutskottet beslutade den 30 november 2021, § 394, att ge kommunchefen i uppdrag att göra en översyn och uppdatering av kulturpolitiskt program för Melleruds kommun.

En delredovisning av uppdraget lämnades vid arbetsutskottets sammanträde den 22 mars 2022, § 82.

Enhetschefen för Kulturskolan och kultursamordnaren redovisade då de kontakter med kulturaktörer och de inspel m.m de fått om hur kultur ska definieras. Vidare redovisades en plan för det fortsatta arbetet.

En workshop genomfördes den 18 maj 2022 i samband med ett extra kommunstyrelse- sammanträde.

Arbetsutskottet beslutade den 29 november 2022, § 319, att remittera *kulturstrategi för Melleruds kommun 2023-2027* till partigrupperna för synpunkter. Ärendet togs upp för ny behandling vid arbetsutskottets sammanträde den 24 januari 2023.

Kommunstyrelsen beslutade den 8 mars 2023, § 40, att anta följande tillägg under rubriken Inledning: Det ska vara ett stöd för den fortsatta utvecklingen av kulturlivet i Mellerud oavsett form eller verksamhet så länge det bygger på demokratiska principer.

Ärendet behandlades 2023-02-22 kommunfullmäktige, KF § 52 / 2023, som kom att remittera ärendet med syfte att:

1. Genomföra en ny remissrunda för möjlighet till yttrande av kommunstyrelsens förslag, som bygger på ett tillägg till tidigare framtaget förslag till strategi, för yttrande ifrån de olika organisationer och aktörer som under två års tid arbetat fram ursprungsförslaget.
2. Genom juridiska kontakter undersöka och säkerställa huruvida kommunstyrelsens förslag är ett brott mot det som regleras i Sveriges Rikes grundlag och Regeringsformen eller annan del av grundlagen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott gav 2023-03-07, KSAU § 52 / 2023, kommunchefen i uppdrag att genomföra ovanstående uppdrag med sista svarsdatum för aktuella instanser den 23 mars 2023.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets beslut 2022-11-29, § 319.
- Kommunstyrelsens beslut 2022-05-18, § 119.
- Arbetsutskottets beslut 2022-03-22, § 82.
- Arbetsutskottets beslut 2021-11-30, § 394.
- Arbetsutskottets beslut 2023-01-24, § 5.
- Kommunstyrelsens beslut 2023-02-08, § 40.
- Kommunfullmäktiges beslut 2023-02-22, § 17.
- Arbetsutskottets beslut 2023-03-07, § 52.
- Arbetsutskottets beslut 2023-03-21, § 68.
- Remissvar från Petter Olsson för Ungdomshuset Stinsen.
- Remissvar från Eva Nilsson-Olsson, Turismutvecklare/Operativt ansvarig vid Dalslands Center.
- Remissvar från Helen Backlund, Kulturutövare.
- Remissvar från Glenn Nordling, Folkhälsostrateg.
- Remissvar från Lars Nilsson.
- Remissvar från Roger Karlsson, ledamot i Kulturbrukets styrelse.
- Remissvar från Linnéa Falk Renholm och Sofia Petrén, kulturintresserade privatpersoner.
- Remissvar från Socialdemokraterna.
- Remissvar från Centerpartiet.

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Wilhelm Bodmark
Kommunsekreterare
0530-181 04
Wilhelm.bodmark@mellerud.se